

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ס"א ע"א

פרשת נח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ס ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

חַטָּאָה וְנִפְקַא אִיהוּ מִגִּנְתָּא דְעֵדֶן וְעִבֵּד תּוֹלְדוֹת לְבָר. לֹא אֶתְקִימוּ בְעֵלְמָא וְלֹא הוּי כְדָקָא חַיִּי.

תרגום לעברית

בֹּא רֵאָה, אֱלוֹ הוֹצִיא אָדָם תּוֹלְדוֹת מִגֵּן עֵדֶן, לֹא הָיוּ מְשֻׁמְדִים לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וְלֹא נִחְשָׁה אֹר הַלְבָנָה לְעוֹלָמִים, וְכָלָם הָיוּ קִימִים לְעוֹלָמִים, וְאַפְלוּ מְלֹאכִים עֲלִיוֹנִים לֹא עָמְדוּ לְפָנֵיהֶם בְּאוֹר וְזִיו וְחֻכְמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּצֵלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ. אֲבָל כִּיּוֹן שְׁגָרָם הַחַטָּא וַיֵּצֵא מִגֵּן עֵדֶן וַעֲשֶׂה תּוֹלְדוֹת בַּחוּץ, לֹא הִתְקִימוּ בְעוֹלָם וְלֹא הָיוּ כְּרֵאוּי.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה וְכִי הָיָה יְכָלִין לְמַעַבְדַּ תּוֹלְדוֹת תַּמָּן דְּהָא אֱלֵמָלָא לֹא אֶתְמַשִּׁיף עָלֶיהָ יֵצֵר הָרַע וְחַטָּא אֶתְקִימִים אִיהוּ בְעֵלְמָא בְּלַחוּדוּי וְלֹא יַעֲבִיד תּוֹלְדוֹת. כְּגוֹוְנָא דָא אֱלֵמָלָא דְחָבּוּ יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וְאַמְשִׁיכוּ עָלֶיהָ יֵצֵר הָרַע לֹא עָבְדוּ (במדבר קפט א) תּוֹלְדוֹת לְעֵלְמִין וְלֹא יִיתוּן דְרִין אַחֲרָנִין לְעֵלְמָא.

אמר רבי חזקיה, וכי איך יכלו לעשות תולדות שם, שהרי אלמלא לא נמשך עליו יצר הרע וחטא, יתקיים הוא בעולם לבדו ולא יעשה תולדות? כמו זה אלמלא שחטאו ישראל בעגל והמשיכו עליהם יצר הרע, לא יעשו לעולמים תולדות ולא יבאו דורות אחרים לעולם.

טקסט הזוהר

אמר ליה אלמלא לא חטא אדם לא עביד תולדות כגוונא דא מסטרא דיצר הרע. אבל עביד תולדות מסטרא דרוחא קדישא. דהשתא לא עביד תולדות אלא מסטרא דיצר הרע. ובגין דכל תולדות דבני נשא כלהו מסטרא דיצר הרע, בגין כך לית לון קיום. ואי אפשר לון לאתקיימא, דסטרא אחרא אתערב בהו. (ז"ח ל"ג ואפשר לון בסטרא אחרא).

תרגום לעברית

אמר לו, אלמלא לא חטא אדם, לא יעשה תולדות כמו זה מצד של יצר הרע, אבל יעשה תולדות מצד של רוח הקודש. שעכשו אינו עושה תולדות אלא מצד היצר הרע, ומשום שכל תולדות בני האדם כלם מן הצד של יצר הרע, לכן אין להם קיום, ואי אפשר להם להתקיים, שהצד האחר מערב בהם [ואפשר להם בצד האחר].

טקסט הזוהר

אבל אלמלא לא חטא אדם ולא אתתרך מגנתא דעדן. הוה עביד תולדות מסטרא דרוח קודשא דקדישין כמלאכי עלאין קיימין לדרי דרין כגוונא דלעילא. פיון דחטא ואוליד בגין לבר מגנתא דעדן, ולא זכה לאפקא לון מגנתא, לא אתקיימו אפלו לאשתרשא בעלמא דא. עד דאתא נח דאיהו צדיק ועאל בתבה. ומן תבה נפקו כל דרין דעלמא. ומתמן אתבדרו לכל ארבע רוחי עלמא. (שייך לקמן ריש סב):

אֲבָל אֲלֵמָּלָא לֹא חָטָא אָדָם וְלֹא גֵרַשׁ מִגֵּן עֵדֶן, הִיָּה עוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת מִצַּד שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שְׁקִדּוּשִׁים כְּמִלְאָכִים עֲלִיוֹנִים עוֹמְדִים לְדוּרֵי דוֹרוֹת כְּמוֹ שֶׁהָיָה לְמַעְלָה. כִּיּוֹן שֶׁחָטָא וְהוֹלִיד בָּנִים מִחוּץ לְגֵן עֵדֶן וְלֹא זָכָה לְהוֹצִיאָם מִן הַגֵּן, לֹא הִתְקַיְמוּ אֲפִלּוּ לְהַשְׁתַּרֵּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁבָּא נֹחַ, שֶׁהוּא צַדִּיק, וְנִכְנַס בַּתִּבָּה, וּמִהַתִּבָּה יָצְאוּ כָּל דוֹרוֹת הָעוֹלָם, וּמִשָּׁם הִתְפַּזְּרוּ לְכָל אֲרָבַע רוּחוֹת הָעוֹלָם.

טקסט הזוהר

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה. אָמַי נִשְׁחָתָה. בְּגִין כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דֶּרְכּוֹ, כְּמָה דְּאִתְמַר. רַבִּי חֲזִיָּא פִּתְחָא קָרָא וְאָמַר (יוֹנָה ג) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדֶּרְכָּם הָרָעָה.

תרגום לעברית

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה. לָמָּה נִשְׁחָתָה? מִשּׁוּם כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דֶּרְכּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. רַבִּי חֲזִיָּא פִּתְחָא פְּסוּק וְאָמַר, (יוֹנָה ג) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדֶּרְכָּם הָרָעָה.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבִנֵּי נָשָׂא זָכָאן וְנָטְרִי פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא, כְּדִין אֲרַעָא אֶתְתַּקְּפַת, וְכָל חִידוֹ אֶשְׁתַּכַּחַת בָּהּ. מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּשְׁכִינְתָּא שְׂרִיָּא עַל אֲרַעָא. וְכְדִין כָּלָא עֲלָאי וְתַתָּאי בְּחֻדָּה. וְכַד בְּנֵי נָשָׂא מְחַבְּלִין אֲרַחֲמֵיהוּ וְלֹא נָטְרִי פְּקוּדֵי אוּרִייתָא וְחָטְאוּ קַמִּי מְאִרְיָהוֹן, וְכְדִין כְּבִיכּוּל דְּחִיין לָהּ לְשְׁכִינְתָּא מַעֲלָמָא וְאֶשְׁתַּאֲרַת אֲרַעָא מְחַבְּלָא. דִּהָא שְׁכִינְתָּא אֶתְדַּחֲיָא וְלֹא שְׂרִיָּא עָלָהּ וְכְדִין אֶתְחַבְּלַת. מַאי טַעְמָא אֶתְחַבְּלַת. בְּגִין דְּשְׂרִיָּא רוּחָא אַחֲרָא עָלָהּ דְּמְחַבְּלָא עֲלָמָא. וְעַל דָּא אִמְרִינֵן דִּישְׂרָאֵל יִתְבִּי עוּז לֵאלֹהִים דְּמִקְיָמִין עֲלָמָא. אֱלֹהִים דָּא שְׁכִינְתָּא.

בא ראה, בשעה שפני אדם זוכים ושומרים את מצוות התורה, אז הארץ מתחזקת ונמצאת בה כל השמחה. מה הטעם? משום שהשכינה שורה על הארץ. ואז הכל, עליונים ותחתונים, בחדוה. וכשפני אדם משחיתים דרכיהם ולא שומרים את מצוות התורה וחוטאים לפני רבונם, אז כביכול דוחים את השכינה מהעולם, ונשארת הארץ משחנת, שהרי השכינה נדחתה ולא שורה עליה, ואז היא נשחנת. מה הטעם נשחנת? משום ששורה רוח אחרת עליה שמחבלת את העולם. ועל זה אומרים, שישׁראל נותנים עז לאלהים שמעמידים את העולם. אלהים זו שכינה.

טקסט הזוהר

ואם חס ושלום אי ישׁראל ישתכחו חייבין מה כתיב, (תהלים ו) רומה על השמים אלהים וגו' משום דרשת הכינו לפעמי. כפף נפשי בסבת חמס ושנאת חנם. כרו לפני שוחה וגו' כגוונא דדור המבול דבגין חמס דהות ביניהון הוה ביניהון שנאה ודכבו.

תרגום לעברית

ואם חס ושלום אם ישׁראל ימצאו רשעים, מה כתוב? (תהלים ו) רומה על השמים אלהים וגו', משום שרשת הכינו לפעמי. כפף נפשי, בסבת חמס ושנאת חנם. כרו לפני שוחה וגו', כמו שבדור המבול, שמשום החמס שהיה ביניהם, הייתה ביניהם שנאה ואיבה.

טקסט הזוהר

יכול אף בארעא דישׁראל כן. והא תנינן ארעא דישׁראל לא שריא עליה רוחא אחרא ולא ממנא אחרא בר קודשא בריה הוא בלחודוי. תא חזי, דארעא דישׁראל הכי הוא דלא שריא עליה (פד ע"ב) ממנא ולא שליחא אחרא בר קודשא בריה הוא בלחודוי. אבל שעטא חדא שריא עליה לחבלא בני נשא. מנלן מדוד דכתיב, (דברי הימים א כא) וירא דוד את מלאך יי וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלם וכדין אתחבלת ארעא.

יכול אף בארץ ישראל כן? והרי שנינו שארץ ישראל לא שורה עליה רוח אחרת ולא ממנה אחר חוץ מהקדוש ברוך הוא בלבדו. בא ראה שארץ ישראל כה היא שלא שורה עליה ממנה ולא שליח אחר פרט לקדוש-ברוך-הוא לבדו, אבל שעה אחת שורה עליה להשחית את בני האדם. מנין לנו? מדוד, שכתוב (דברי הימים א כא) וירא דוד את מלאך ה' וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלים, ואז נשחתה הארץ.

טקסט הזהר

אמר רבי אלעזר אפלו בהיה שעתא קודשא בריך הוא הוה. כתיב הכא מלאך יי. וכתוב התם (בראשית מח) המלאך הגואל אותי. וכתוב (שמות יד) ויסע מלאך האלהים. הן לטב והן לביש קודשא בריך הוא שליט עליה. לטב בגין דלא אתמסרא תחות שאר ממנן, וכל דיירי עלמא יכספון מן עובדייהו. לביש בגין דלא יחדון אנון לשלטאה עליה. ואי תימא (ד'א ל'ג לא) והא כתיב, (איכה א) כי ראתה גוים באו מקדשה וחרבו ביתא ואי לאו שלטין אנון ממנן לא אתחרב מקדשא.

תרגום לעברית

אמר רבי אלעזר, אפלו באותה שעה הקדוש ברוך הוא היה. כתוב כאן מלאך ה', וכתוב שם (בראשית מח) המלאך הגאל אתי, וכתוב ויסע מלאך האלהים. הן לטוב הן לרע שולט עליה הקדוש ברוך הוא. לטוב - משום שלא נמסרה תחת שאר הממנים, וכל דיירי העולם יתבישו ממעשיהם. לרע - כדי שלא ישמחו אלה לשלט עליה. ואם תאמר, והרי כתוב (איכה א) כי ראתה גוים באו מקדשה, וחרבו ביתה. ואם לא שולטים אותם ממנים, לא נחרב המקדש!

תא חזי, כתיב כי אתה עשית וכתיב עשה יי את אשר זמם. תא חזי, כתיב וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה. נשחתה ודאי כמה דאתמר. הכי נמי (יונה ג) וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרךם הרעה. דהא כדון ארעא קראת לעילא וסלקא בסליקו עלאה ומקשטא אנפאה. כנוקבא דמקשטא לגבי דכורא. הכי נמי ארעא. דהא גדילת בנין זכאין למלכא.

תרגום לעברית

בא ראה, כתוב כי אתה עשית, וכתוב (שם ב) עשה ה' אשר זמם. בא ראה, כתוב וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה. נשחתה ודאי, כמו שנאמר. כך גם (יונה ג) וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרךם הרעה. שהרי אז הארץ קוראת למעלה ועולה בעליה עליונה ומקשטת פניה כנקבה שמתקשטת אל הזכר, כך גם הארץ, שהרי גדלה בנים צדיקים למלך.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ס"א ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

והכא דלא תבו דרא דטופנא מה כתיב וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה וגו' כאתתא דאסתאבת ואסתירת אנפאה מבעלה. ובזמנא דאסגיא חובי בני נשא באתגליא, ארעא שויתא אנפאה כנוקבא דלית לה כסופא מכלא כמה דאת אמר, (ישעיה כב) והארץ חנפה תחת יושביה. ועל דא וירא כי נשחתה ודאי. מאי טעמא בגין כי השחית כל

תרגום לעברית

ועכשו שלא שבו דור המבול מה כתוב? וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה, כאשה שנשמאה והסתירה פניה מבעלה. ובזמן שמתרבים חטאי בני האדם בגלוי, הארץ שמה פניה כנקבה שאין לה בושה מכל, כמו שנאמר (ישעיה כד) והארץ חנפה תחת יושביה.

ועל זה וירא כי נשחטה ודאי. מה הטעם? משום כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.